

RENAȘTEREA

ORGANUL OFICIAL AL EPARHIEI ORTODOXE ROMÂNE
A VADULUI, FELEACULUI, GEOAGIULUI ȘI CLUJULUI

Redacția și Administrația :
CLUJ, Str. Iuliu Maniu Nr. 31

APARE ODATĂ PE SĂPTĂMÂNĂ
Abonament: 500 Lei la an

Redactor responsabil :
Protoiereu DUMITRU ANTAL

CUPRINSUL:

Rap.: Solemnitatea inaugurării noului an de studii la Academia teologică.

G. O.: Congresul III. general al misionarilor din România.

Pr. I. Goron: Durerea, — jertfa.

Pr. D. Gog: Conferința preoțească de primăvară a tractului Dej.

Cronică. — Circular oficial.

SOLEMNITATEA

inaugurării noului an de studii la Academia teologică.

Martți, în 14 Oct. a. c., în ziua prăznuirii Sf. Paraschiva, s'a săvârșit în Biserica ortodoxă din Cluj, în cadrul unei sărbări potrivite: *solemnitatea inaugurării noului an de studii la Academia noastră teologică*.

Oricât de puțină importanță ar prezenta asemenea sărbări pentru masa largă a intelectualilor noștri, preocupați de alte probleme cu caracter mai realist, ele își au semnificația lor în instituțiile ce urmăresc un scop educativ, cum este în primul rând Academia noastră. Inaugurarea muncii printr'un act solemn, săvârșit în biserică, are darul să înalțe inimile și cugetele deasupra grijiilor mărunte și a intereselor zilnice. Emoția religioasă face o minunată școală de abnegație și dezinteresare pentru zămisirea unor stări sufletești, cari sunt așa de necesare și cercetărilor științifice. „*Acel ce se înalță cu gândul până la Dumnezeu, este bine pregătit sufletește pentru a se pune în serviciul adevărului și al științii, uitându-se pe sine*“,¹⁾ zice un distins intelectual, profesor de filozofie.

Astfel noi nu ne putem lipsi de asemenea sărbări și fac bine autoritățile noastre de conducere că le dau un caracter cât mai serios și solemn.

După oficierea sf. Litughii, preoții-profesori, cons. ep. *Dr. V. Sava*, Arhid. *Dr. I. Vască*, Rectorul Academiei și *I. Goron*,

directorul Internatului teologic au săvârșit un serviciu divin, împreună cu sfințirea apei, după care au urmat cuvântările ocazionale. Corul teologilor sub conducerea prof. *Dr. V. Petrașcu* a dat răspunsurile. Sărbarea s'a desăvârșit în prezența *P. S. Sale Episcopului Nicolae Ivan*, a membrilor Consiliului Eparhial, a profesorilor, a studenților și a unui remarcabil număr de credincioși.

În cadrul sărbării, fostul Decan, acum Rector al Academiei, dl *Dr. I. Vască*, a rostit o cuvântare festivă, din care s'au putut desprinde rostul și preocupările acestei ideale instituții, care deși dispunând numai de mijloace modeste materiale, în decursul celor șase ani de activitate rodnică, a putut produce relativ mult. Menirea Academiei teologice este să pregătească elemente bune, lucrători vrednici și harnici pentru secerișul Domnului. Toate străduințele profesorilor și ale tinerilor încredințați îndrumărilor lor, au ținut neîncetat într'acolo, ca să corespundă înaltei chemări, la care s'au obligat. Academia teologică ortodoxă din Cluj, a fost astfel înainte de toate o instituție de educație religioasă-morală, ea nu s'a rezumat numai la înregistrarea și aprofundarea rezultatelor științifice. Un contact viu sufleteș a fost în permanență observat între profesori și studenți. Din această legătură sufletească au izvorât cele mai îmbucurătoare roade. Tâ-

¹⁾ I. Petrovici, Momente Solemne, p. 88.

năra Instituție de înaltă cultură teologică, s'a putut încurând consolida și a devenit promovătoarea și ocrotitoarea adevăratei credințe, a moravurilor creștinești și a tradițiilor sfinte. Din ea generațiile noastre tinere de preoți își primesc toate elementele necesare, pentru a deveni entuziaști și înțelepți apărători ai legii noastre strămoșești în cea mai expusă latură a patriei noastre românești.

Noul an de studii se deschide sub auspicii mai bune din toate punctele de vedere. Prin bunăvoința și părinteasca purtare de grijă a Ven. Consiliu Eparhial în frunte cu mult respectatul și preaiubitul Intemeietor și Ctitor al Academiei, P. Sf. Sa *Episcopul Nicolae* s'au făcut amenajări mari și costisitoare la Academia și Internatul teologic. Iar prin aplicarea noului Regulament, votat în ultima sesiune a Adunării Eparhiale, s'a introdus o mai bună organizare administrativă și s'a restabilit pe deplin caracterul strict academic al Instituției, primindu-se în noul an școlar la înscriere exclusiv tineri cu diploma de baccalaureat. Amănunte cu privire la activitatea școlară și extrașcolară a profesorilor și studenților s'au spus prin grai viu cu prilejul încheierii ultimului an școlar, și s'au publicat în Anuarul Academiei decurând editat. Rectorul încheie cuvântarea sa printr'un călduros apel către toți factorii sprijinitori ai Instituției, să-i deie și pentru viitor concursul spre a putea duce cu succes și spre mulțumirea tuturor oncrifica, dar greaua însărcinare a conducerii Academiei, ce i-a fost încredințată pentru durată de încă trei ani.

Urmează vorbirea bogată în povețe și sfaturi înțelepte, părintești, a P. Sf. Sale *Episcopului Nicolae*.

„Sunt peste 80 de ani“, spune între altele, P. Sf. Sa, „de când preoții bisericii noastre din Ardeal au început sub oblăduirea nemuritorului Mitropolit Șaguna să se poată pregăti în școli corespunzătoare, pentru greaua lor misiune. Acei preoți însă, deși din punct de vedere științific erau mai înapoiați, erau tari și bine pregătiți sufletește. Poporul avea cel mai cald razim în ei. Duceau o viață morală ireproșabilă. Cu însușirile lor alese sufletești au biruit cele mai grele obstacole. Neamul nostru tot-

deauna s'a putut mândri cu ei. Școala teologică i-a întărit și mai mult. Căci ea a înțeles prin reprezentanții ei, profesori și studenți să îmbine minunat dragostea de lumină a științii cu dragostea de biserică și neam.

Când am stăruit să punem și aici în inima Ardealului temelia unei asemenea școli teologice, gândul meu a fost s'o putem pune pe baze serioase, călăuzită de binecuvântate principii, de care au fost însuflețiți înaintașii noștri. Și azi am mângâierea sufletească să pot constata, că această dorință fierbinte mi-a fost îndeplinită. Mă bucur de roadele binecuvântate, pe care Academia noastră teologică ni le-a dat în decursul celor șase ani școlari trecuți și voi fi și mai împăcat sufletește, când voi vedea că roadele sporesc și truda și jertfele noastre fizice și spirituale nu rămân zadarnice.

Am accentuat-o totdeauna și o repet din nou în acest ceas solemn al inaugurării noului an de studii, că fără de tragerea de inimă către altar, înzădar se va încerca punerea unei temelii științifice. Această temelie se va dovedi șubredă. De aceea mă îndrept în deosebi către cei noui intrați în rândurile Academiei și dela început le atrag atențiunea, să-și examineze bine conștiința cât mai e vreme, dacă din adevărată dragoste și devotament s'au dedicat carierii preoțești, sau au fost aduși aici de alte speculațiuni și interese. Ar fi trist să se trezească prea târziu, că și-au greșit cariera, și să îndure neplăcute desiluzii în viitor. Școala noastră nu le va putea da decât o îmbogățire a mijloacelor sufletești pentru a putea fi muncitori vrednici în via Domnului.

Mulțumesc membrilor corpului didactic pentru munca depusă în trecut și le urez spor la muncă și pentru anul care începe. Iar Rectorului care cu ziua de azi își inaugurează noua însărcinare de a conduce destinele Academiei pentru durată de încă trei ani, îi doresc să-și poată îndeplini obligațiunile cu aceeași râvnă, pricepere și dragoste ca și în trecut. Cu aceasta închei, împărtaşind tuturor binecuvântarea mea arhierască pentru continuarea cu deplin succes a preocupărilor intelectuale și morale și în decursul noului an de studii“.

Cuvintele înțelepte ale P. S. Sale Episcopului au fost ascultate cu multă atenție și interes de către cei prezenți. Solemnitatea prin aspectul ei festiv, a impresionat mult și va trezi un ecou fericit în deosebi în inimile neprihănite ale tinerilor dornici de luminare și îmbogățire sufletească. Păr. Director al Internatului I. Goron a stropit apoi cu apă sfințită salele de cursuri, renovate, și cu aceasta frumoasa serbare a luat sfârșit.

Rap.

Congresul III. general al misionarilor ortodocși din România.

Câteva zile în șir la finea luni Septembrie a. c., s'au adunat în sobor de sfătuire toți primplupătorii lui Hristos din cuprinsul României ortodoxe, în Cernăuți, capitala dulcii Bucovini.

Acest sobor a fost onorat de înalte și strălucite fețe bisericești, cari au condus și luminat chestiunile de misionarism și pastorație puse la ordinea zilei.

Dintre cei mulți prezenți amintim pe I. P. Sf. Mitropolit al Bucovinei Nectarie, pe I. P. Sf. Mitropolit al Basarabiei Gurie, pe P. Sf. Episcop al Aradului Grigorie, pe P. Sf. Arhiepiscop și Vicar al Mitropoliei Moldovei Leu Botoșăneanu, pe I. P. C. Arhimandrit Scriban, Pr. Grig. Cristescu, prof. univ. și delegat al Patriarhiei, etc.

Ședințele s'au ținut în minunatele săli ale Mitropoliei, la nivelul cerut de importanța chestiunilor tratate, luând cuvântul și deslegându-le tot bărbați teologi cu deplină competență.

Obseară preotul conștiu și singur ranele turmei sale și cearcă să le vindece, dar soboarele preoțești sunt adevărate conziii de vindecare duhovnicească, sunt izvoare de cristaline experiențe pastorale, de aceea chiar și cele mai mici și neînsemnate conferințe preoțești își au valoarea lor de îndrumare, dar apoi soboarele ținute de unii fruntași bisericești cum sunt cei mai sus amintiți.

Revista noastră „Misionarul“, care apare la Chișinău, în mai multe numere consecutive va face rapoarte amănunțite asupra tuturor punctelor din program, eu în acest scurt raport voi aminti numai pe

cele mai importante, dacă peste tot se admite o clasare de importanță, când se știe că toate cele în legătură cu sufletul omului și cu biserica lui Hristos, sunt la fel de importante.

După slujbele obicinuite, cari premerg tuturor soboarelor preoțești, I. P. Sf. Mitropolit Nectarie, printr'un discurs adânc simțit, deschide ședința I, ținută în 28 Sept.

Urmează salutul diferitelor autorități bisericești, civile și militare, apoi referatele diferitelor comisiuni alese de congresul din Chișinău ținut anul trecut, asupra temelor:

1. Organizația carității creștine în organismul bisericii ortodoxe române.
2. Valoarea misionară a sfintei Mărturisiri; educația poporului pentru primirea demnă a acestei taine și îndrumări de metodă pentru săvârșirea ei.
3. Sfânta Tradițiune ca izvor al credinței, cu discuții contradictorii (în ședință intimă).
4. Un cotidian ortodox.
5. Rolul surorilor de ocrotire din punct de vedere misionar și ortodox.
6. Trimiterea alor 2 misionari eparhiali în streinătate în fiecare an, pentru perfecționare în metode de misionarism și pastorație.

Acest congres a hotărât trimiterea în anul 1931, a misionarului Scorțicov din Chișinău și Lungu din Arad, la propunerea Arhierilor lor, cari erau de față.

După exhaurarea programului fixat, toți congresiștii au plecat în excursiune cu autobusele la mănăstirea Putna și Suceava.

În acest drum am avut emoții puternice și în veci neuitate, mai ales când am intrat în biserica lui Ștefan cel mare și sfânt, care e și ctitorul Eparhiei noastre. Aici am admirat cu toții stilul și pictura, precum și obiectele adunate în muzeul mănăstirii. În acest muzeu se află lucruri rare, cari prețuesc comori întregi; pe o singură carte a oferit un Englez 22 milioane Lei, dar nu i-s'a dat.

În curtea mănăstirii este ridicat de către Junimea literară un bust al marelui nostru Eminescu, cu următoarele versuri ale lui, scrise cu litere de aur:

„Cine a 'ndrăgit streinii
Mânca-i-ar inima câinii,
Mânca-i-ar casa pustia
Și neamul nemernicia!...“

Mă gândeam, cât de potrivite ar fi a-

cestea versuri în Cluj, puse în apropierea statuiei lui Mateiu Corvinul, spre vedere publică, sau pe un zid al Primăriei...

Dela Putna spre Suceava, ne-am oprit și la Rădăuți și am admirat și cea mai veche biserică ortodoxă existentă, în care își doarme somnul de veci și Bogdan-Vodă, întemeietorul Moldovei.

La Suceava am ajuns seara târziu, din cauza deselor defecte de autobuz, dar totuși ne-am putut furișa prin mulțimea imensă, care încă nu se depărtase, la moaștele Sfântului Ioan cel nou, unde ne-am închinat și ne-am rugat să ne fie mijlocitor la Dumnezeu să ne întărească sufletește și trupește, ca să putem pune în practică toate cele auzite și văzute la acest sobor, spre binele bisericii ortodoxe și a neamului nostru românesc.

Cluj, la 9 Oct. 1930.

G. O.

NOUA LEGE

Durerea, — jertfa.

„Feriți-vă de voi, când vă vor ocări și vă vor urmări și vor zice tot cuvântul rău împotriva voastră, minșind, din pricina mea“.
Matei, 5. 11.

Cea de a noua fericire este răspuns la întrebarea, care a stat permanent în cercul de preocupare a cugetătorilor dinaintea de Christos și deslegarea căreia o căutam zădarnic în Testamentul Vechiu.

E tragică întrebarea: ce e cu suferințele în lume? Striitorii vechiului Testament au căutat să deie un răspuns la aceasta întrebare. El este mai clar stilizat în cuvintele psalmistului: „Eu am fost tânăr și am devenit bătrân, nici odată n'am văzut însă părăsit pe cel drept, ori seminția lui cerșind după pâine“. Pornind dela teza: Dumnezeu e drept și bun, moraliștii V. Test. făcând legătură de cauzalitate între virtute și bunăstare, între păcat și suferințe — ei le-au împărțit pe aceste din urmă în suferințe de ispășire și suferințe de îndreptare. În baza acestei concepțiuni cei vechi au putut zice: când e cercetat cineva de vre-un rău, trebuie să se afle la el ceva vrednic de pedeapsă.

Desigur, aceasta concepțiune nu e lipsită de putere și de mărire. În ea pulzează

o nemărginită încredere în Dumnezeu, care trebuie să fie ori când temeiul vieții religioase a cuiva și e un impuls puternic pentru petrecerea vieții după voia lui Dumnezeu.

Dar și cei vechi au simțit că acest răspuns nu e răspunsul întreg. Cartea dreptului Iov ne este dovadă, că într'o nouă formulare, întrebarea cerea, stăruitor, un răspuns: ce e cu suferințele dreptilor în lume?

Acest răspuns ni l'a dat Isus prin cea de a 9-a fericire și l'a verificat prin acel groaznic șir de suferințe, în amintirea cărora biserica a consacrat săptămâna patimilor.

Lucian Blaga are o dramă intitulată „Zamolxe“. Acest Zamolxe a fost un profet al strămoșilor noștri Traci, un sfărâmat de idoli deci, ca toți profetii. Și întocmai cași aceștia, a căzut jertfă în lupta ce a dus-o împotriva idololatriei. Acest Zamolxe în singurătatea din peșteră a avut o viziune: un tânăr, încoronat cu o cunună de spini. La un moment dat acest tânăr a început să rupă între degetele lui palide spinii și să-i arunce în jurul lui cu gestul plugarului, care samănă sămânța în ogorul proaspăt. Consternat, Zamolxe îl întreabă: ce faci tu? Răspuns-a tânărul: „Seamăn ghimpi sub calea laptelui — și aștept să răsară dureri, — dureri multe — și așa de adânci, ca fiecare dintre ele — să-și zică: — „sunt frumoasă“.

Acest răspuns este formularea poetică a celei de a 9-a fericire. Suferințele îndurate „pentru Dumnezeu“ înseamnă fericire pentru cel ce știe să le îndure și au menirea, de a asigura biruința nevinovăției asupra păcatului.

Oricât de plin de suferințe și umilitor a fost drumul lui Isus din momentul când s'a sculat dela masa cinei celei de taină, unde și-a luat rămas bun dela învățăceii săi printr'o cuvântare tot așa de frumoasă, cași cea din vârful muntelui, rostită la începutul activității sale, dar mult mai duioasă — și până în momentul când s'a rostit, sus pe Golgota, cuvântul: „săvârșitu-s'a“ — acest drum a fost totuși, un drum de triumf. Lucru ciudat: întreagă organizația socială a Evreilor a conspirat împotriva lui, totuși — conștient ori inconștient, — toate evenimentele au adevărat nevinovăția lui. Mărturiile mincinoase nu pot spune nimic serios împotriva Lui și Caiafa își jus-

tifică osânda prin răstălmăcirea unor vorbe a lui Isus. Cu lacrimi în ochi, Iuda face mărturisire publică, că a „vândut sânge nevinovat“, și Pilat de șeasă ori accentuiază, că „nu află nici o vină într'ânsul“. Soția lui îl roagă, să nu facă nici un rău „drep-tului“ acestuia și tâlharul cel împreună restignit a zis: „acesta n'a făcut nici un lucru vrednic de osândă“. — La poalele crucii, primul dintre păgâni, sutașul roman a făcut mărturisirea solemnă: „într'adevăr, fiul lui Dumnezeu a fost acesta“.

Cine poate afirma, că n'a fost un drum de triumf acesta? Pe partea cui a fost învingerea morală?

În vederea acestei învingeri morale a orânduit Dumnezeu suferințele. Răutatea nu poate rămânea fără pedeapsă.

Cel mai groaznic dintre zeli păgâni a fost Moloh. Acestuia oamenii îi aduceau drept jertfă vieți omenești. Dar cultul lui Moloh nici azi n'a încetat încă, deși altarele lui fioroase au fost demult dărâmate. Și azi el pretinde dela cei ce i-se închină jertfe omenești. Jertfe de preț. Căci acest crud Dumnezeu nu se îndestulește cu orice: numai nevinovații sunt jertfă bineplăcută. Pe altarul acestui idol fioros au fost jertfite atâtea vieți nevinovate ale prorocilor. Și vor mai fi, câtă vreme omenimea se va închina unor Dumnezei mincinoși. Durerile sunt deci zălogul și mărturia nevinovăției noastre.

Aceasta însă numai în ceea-ce privește durerile și neajunsurile ce ni le pricinuim noi unul altuia. Cât pentru durerile cauzate de boli și de legile naturii, cine ar îndrăzni să pătrundă în adâncul înțelepției dumnezeiești, care le orânduește? — Ele pot fi — adeseori — socotite drept pedeapsă pentru faptele păcătoase ale oamenilor, pentru cari dreptatea dumnezeiească să răzbună până în a 7-a generațiune. Să ne gândim numai la urmările nefaste ale bolilor sexuale. Dar chiar și ordinea naturală poate fi alterată de lăcomia omenească. Se zice, că aceea teribilă epocă din istoria continentului nostru, care e cunoscută sub numirea de migrațiunea popoarelor, este rezultatul unui astfel de act de lăcomie. În centrul Asiei era un pământ binecuvântat, aducător de însutite roduri. Dar locuitorii acestui pământ au voit să-l stoarcă întocmai ca pe o lămâie. În lăcomia lor au de-

vastat toate pădurile și împrejurarea aceasta a produs astfel de schimbări atmosferice, că pământul binecuvântat de altă dată a devenit un pustiu și oamenii s'au văzut constrânși să ia drumul pribegiei. Gândiți-vă la lucrul acesta, când vedeți munții noștrii devastați fără cruțare de lăcomia exploatatorilor!

Dar suferințele îndurate de Mântuitorul sunt de ordin social, cauzate de oameni; ele sunt singura armă, care ne-a lăsat-o Dumnezeu, spre a ne lupta împotriva răutății, spre a propovădui adevărul.

De aceea, biserica noastră a cinstit totdeauna după cuviință martirii și ia înfățișat credincioșilor ca pilde vrednice de urmat. — Să nu creadă nimeni, că acum a trecut vremea martiriului! Moloh, care se mai numește și zeul bogăției, și azi își pretinde jertfele sale. Jertfe nevinovate.

Isus Christos a fost o astfel de jertfă nevinovată. Dar să nu creadă nimeni, că el a „căzut“ jertfă răutății omenești. Dacă ar fi voit, 10 legiuni de îngeri i-ar fi pus la dispoziție Tatăl, ca să înnece într'un lac de sânge — întocmai ca și odinioară poporul — orice răutate omenească. Dar în acest chip cine s'ar fi putut bucura de minunea învierii?

Isus Christos s'a dat jertfă de rescumpărare pentru toți. De bună voie. Și a avut bucuria de a fi în acest chip, singura nădejde adevărată alor sute de generațiuni, cari au urmat după el pe pământ.

Săptămâna patimilor se încheie cu minunea învierii, care înseamnă — pentru lumea creștină — siguranța învingerii finale. Nu există, totuși, nici pentru noi alt drum, decât acela parcurs de Mântuitorul. Învierii noastre la o nouă viață, deplină, adevărată, nevinovată, va trebui să-i premeargă o săptămână a patimilor. Răbdând ocările fariseilor, ura lacomilor, disprețul celor puternici vom face dovada nevinovăției noastre.

De aceea a zis Isus: „cel ce vrea să vină după mine; să se lapede de sine, să-și ia crucea sa și să-mi urmeze mie“.

Pr. Ion Goron.

La LIBRĂRIA EPARHIALĂ din Cluj se află de vânzare ORNATE BISERICESTI (felon, patrafir, brâu, mânecute) în culori bordo și albaste, confecționate inecșionabil, din stofă fină cu broderii aurite (spic de grâu și flori), cu prețul dela 6500—8500 Lei.

☘ CONFERINȚE PREOTEȘTI ☘ ȘI CERCURI RELIGIOASE ☘

Conferința preotească de primăvară a tractului Dej.

Ce poate să fie în viața unei parohii mai frumos și plăcut, impresionant pentru ea decât momentele și impresiile sufletești din zilele cari formează o adevărată sărbătoare sufletească a întregii suflări creștinești din ea?

Nu de multe ori îi este dat să guste din aceste plăceri, ocaziile sunt rari, dar cu atât mai mult așteptate, binevenite, și cu mai multă sete sufletească absorbit caracterul moral instructiv al lor.

De o astfel de ocazie s'au bucurat și credincioșii noștri din tânăra parohie a Vadului istoric și de mare însemnătate pentru eparhia noastră, în ziua de Sf. Ilie. Deja de dimineață clopotul bisericuței din ctitoria lui Ștefan-cel-Mare vestează credincioșilor — sărbătoarea zilei — cari se grăbeau care de care cu sufletele mai avide de a auzi frumoasele învățături a Sf. Evanghelii și Sf. Liturgie servită în sobor de zelosul protopop al tractului Zaharie Man asistat de preoții Purdean, Cotuț, Cherebeț, Borda, G. Micu, Nicodim Mandița, Teodor Perhaița și Dionisie Gog, iar la strană cântând alți 11 preoți cari au participat la această conferință.

Predica imediat după Sf. Evanghelie a fost rostită de preotul D. Gog, vorbind despre credința adevărată și hulitorii de azi ai credinței strămoșești. La priceastă pâr. prot. Zaharie Man a rostit o cuvântare plină de învățături frumoase. A arătat că sufletul ca și trupul este proprietatea lui Dumnezeu care ni l-a dat și deci nu ni se cuvine să-l vindem ci să căutăm să-l îngrijim ca să-l putem reda creatorului care ni l-a dat. A vorbit apoi despre credința strămoșească și tăria ei. Expunerea a fost atât de clară și de frumoasă încât dela copil până la cel mai bătrân dintre ascultători, au ascultat cu'n interes viu, rămânând adânc impresionați.

La sfârșitul sf. liturgii teologul Victor Deac din această localitate a ținut o conferință foarte bine succasă despre trecutul

episcopiei Vadului și istoricul trecerilor dela 1700. După aceasta 7 preoți au servit sf. Maslu celor bolnavi și doritori.

După masa comună servită la locuința Ieromonahului Valentin Bilț care administrează această parohie, la ora 4 după slujba Vecerniei la care a predicat părintele Tegean s'a început ședința intimă. Aici după observațiile referitor la serviciul divin în sobor și la unele forme ale cultului divin practicate în felurite chipuri făcute cu tendința de uniformizare a serviciului divin se trece la lucrarea fixată de Ven. Cons. Ep. referitor la combaterea sectarilor.

După o discuție interesantă și instructivă se fixează următoarele puncte de combatere:

1. Preotul să fie înarmat cu temeinice cunoștințe teologice și să cunoască bine învățăturile sectarilor.

2. Viața preotului în societate, biserică și familie, ca și conduita membrilor familiei lui să fie model de viață creștinească.

3. Predica, omilia, comunicarea să nu lipsească dela nici un serviciu religios expusă scurt și la înțeles.

4. Serviciul religios să se facă cu pătrundere și cu evlavie recerută, neborbosind și înghițind vorbele, nu la iuțea și de mântuială.

5. Diferitele societăți religioase să fie conduse de preot cu multă râvnă.

6. Catehizația în școală să o facă preotul necondiționat și conștiincios.

7. Să se facă propagandă prin desfacere de broșuri eftine și scrise pentru popor. Calendarul eparhiei noastre să cuprindă la partea literară scurte schițe, întâmplări etc. pentru combaterea sectarilor și să se vândă ieftin cu mai mare câștig moral.

8. Să se înființeze soc. de asistență socială în parohii la protopopiate și Episcopii pentru ajutorarea creștinilor sinistrați.

9. Stolele să fie benevole.

10. Reînnoirea vieții sufletești să pornească dela preoțime — și toți slujitorii bisericii.

În fine după mai multe informații și ordine comunicate, ședința ia sfârșit la ora 6^{1/2} când preoții s'au împrăștiat la casele lor lăsând în urma lor pe credincioși cu

sufletele primenite și alimentate de credința adevărată strămoșească, și întăriți pentru a sta față hotărâți și neclintii tuturor vitregiilor sortii.

Pr. Dionisie Gog.

CRONICĂ

Ziua nașterii M. Sale Regelui Carol al II-lea

a fost sărbătorită cu toată însuflețirea în întreagă țara, în ziua de Joi a. c.

În Cluj, la ora 11 a. m. toți șefii autorităților civile și militare și un public numeros s'au adunat la biserica noastră pentru a asista la doxologia săvârșită de însuși P. Sf. Sa Episcopul nostru *Nicolae Ivan*, asistat de P. On. prot. Laur. Curea, secr. eparh., N. Vasiu, protopopul Clujului, Proto-diacon Dr. I. Vască, rectorul Academiei teologice și diacon V. Bogdan. Doxologia s'a încheiat cu următoarea impresionantă cuvântare a P. Sfinției Sale:

„Pentru întâia dată țara noastră prăznuiește ziua nașterii M. Sale Regelui Carol al II-lea. În tot cuprinsul țării se ridică rugăciuni pentru sănătatea M. Sale, îndelungarea de zile, spor în muncă pentru dreptate — ca să ducă țara la limanul dorit.

Azi sunt 37 de ani, de când M. Sa a văzut lumina zilei în Sinaia cea pitorească. Tot acolo a primit și botezul în legea noastră ortodoxă, împreună cu taina sfântului mir, ca pecete a darului Duhului sfânt. Educația Lui s'a făcut sub supravegherea ilustrului său bunic. Primele noțiuni ale limbii noastre — pe care o vorbește și o scrie în mod desăvârșit — le-a primit dela Ioan *Cioanca*, învățător la școala luterană din București, ardelean din Sibiu, absolvent al școalei de teologie Șaguniene. Marele istoric *Nicolae Iorga* l-a povățuit în tainele istoriei noastre naționale, învățând faptele mărețe ale voevozilor Ștefan-cel-Mare și Mihai Viteazul și ale celorlalți voievozi ctitori de biserici, ca să le urmeze și să știe cum să conducă această țară.

Ursita prin firele ei neînțelese a făcut ca M. Sa, înainte de a fi Rege, aproape patru ani să petreacă în pribegie. În acest timp gândul și inima Sa au fost la poporul

Său căruia îi lipsia farul luminos care să-l conducă spre bine. Incredut în dragostea poporului Său spintecând văzduhul a venit acasă, luând tronul ce i se cuvenea.

Timpul petrecut în pribegie va rămânea o enigmă, în schimb i-a oțelit puterile, i-a înmulțit cunoștințele pentru a putea crea țării noastre o atmosferă prielnică, care-i lipsea. S'au făcut multe greșeli, cari credem că se vor repara sub cărmuirea Sa înțeleaptă. Sub domnia Lui poporul nostru credem că va ajunge și zile mai fericite și de progres.

Aceasta este credința bisericii, a armatei și a tuturor conducătorilor, că țara condusă bine va învinge greutățile cari îi apasă azi umerii. Din dragostea cu care a fost primit în țară la 6 Iunie 1930, și'n special acum de curând în Cluj, deducem că țara a avut nevoie de un cărmuitor care știe ce vrea și știe să ducă țara la bine și fericire, biruind orice curente subversive, de comunism, anarhism și alte hisme.

Trăiască M. Sa Regele Carol al II-lea!

Nestorul archiereilor noștrii, arhiepiscopul *Filaret Musta*, vicarul episcopiei Caransebeșului și-a dat sufletul în mâinile Creatorului în prea frumoasa vârstă de 92 ani, după ce a servit cu credință biserica aproape șapte decenii. A fost vicar sub patru episcopi cărora le-a fost un bun colaborator, păstrător al tradițiilor, cunoscător al slujitorilor episcopiei bătrâni și tineri, îndrumător aspru dar bun la suflet, gata totdeauna a aduce bună dispoziție chiar și'n societatea cea mai posomorâtă, cu o vorbă de duh sau cu o poveste cu tâlc. A fost o figură simpatcă și cunoscută de o serie de generații, toți stimându-l pentru sentimentele sale românești, din care cauză vechea stăpânire i-a refuzat confirmarea de episcop ales al eparhiei Caransebeșului. Încă fiind în viață, toată averea a lăsat-o episcopiei. — Bunul Dumnezeu îl odihnească cu dreptii săi.

O danie frumoasă. Doamna *Nora m. Dr. Vasile*, dna *Vera m. Dr. L. Bohățiel*, și dsoara *Maria Lemenyi* ficele răposatului *Dr. Liviu de Lemenyi*, fost referent școlar al Consistoriului din Sibiu, mai pe urmă avocat și membru în comitetul partidului național, un vechiu prietin din băncile școa-

lei până la moarte cu P. Sf. Sa episcopul nostru, s'au prezentat la Reședința episcopască dăruind toate împreună suma de Lei 27.000— pentru fondul de zidire al Catedralei, în memoria neuitatului și vrednicului lor părinte, care sumă s'a primit cu mulțămîntă rămânând să se introducă în Cartea ctitorilor și a binefăcătorilor. Acest gest frumos și de-o neuitată dragoste pentru biserica noastră strămoșească, n'are lipsă de nici un comentariu. Dacă cei mulți trecători pe lângă catedrala în zidire ar gândi și ar face la felu, locașul de închinare ar fi putut fi terminat — dar durere sunt mulți, chiar foarte mulți cu venite mari și cu slujbe grase, cumularzii zilelor de azi, pe cari în zadar îi căutăm în registrele donatorilor.

La sfințirea bisericii din Dumbrava (Reghin) cât și în darea de seamă ce s'a publicat, printr'o regretabilă întrelăsare, s'a uitat să se amintească, după cum se cuvenea, ostenele depuse de fostul administrator parohial preotul Dionisie Radu din Pietriș. Sub conducerea și insistențele On. d-sale s'a incasat o bună parte din reparații și s'a adunat piatra necesară. Facem această menționare de merite juste, pentru a înlătura orice nemulțumiri ce eventual s'au putut ivi.

Deces. În ziua de Sfânta Paraschiva a fost petrecut la cele vecinice, cunoscutul fruntaș de pe valca de sus a Mureșului, *Andrei Cadar* din Stânceni (Mesterhaza). A adormit în Domnul în frumoasa vârstă de 70 ani, după o scurtă boală. Defunctul a fost de mult membru al Consiliului parohial, apoi membru al Adunării protopopesci din Reghin. Cu toate că a fost om în stare foarte bună și cu destulă școală pentru timpul său, și-a păstrat cu sfințenie portul românesc, pe care-l știa să-l poarte cu demnitate și 'n societatea celor mai mari domni, fiind om vrednic și isteț. Încă până a fost în viață a înființat un fond ce-i poartă numele, care se administrează de către Ven. Consiliu eparhial. În mormântarea a fost făcută de un sobor de preoți în frunte cu protopopul tractual. Il deplâng mai mulți nepoți și nepoate.

Bunul Dumnezeu îl odihnească în pace.

Donație. Parohia Idicel-pădure, protopopiatul Reghinului, a donat un rând de vestminte bisericești parohiei Vișeu-de-jos din Maramureș.

Pentru biserica din Costești, încheindu-se colectele la 30 Sept. c. s'a constatat că s'a adunat peste nouă milioane de Lei. La această colectă M. Sa Regina a contribuit cu 100.000, A. Sa Regală Prințesa Ileana 25.000; din subscripțiile județelor, orașelor și comunelor 3,500.202.50; ofrande particulare din București la expunerea relicvelor 1,701.724.50; colecta Consiliului Central bisericesc 774.000; direcțiunea poștelor 400.000; Ziarul Universul 2,380.000; alte ziare vre-o 60.000 Lei. În afară de bani s'au adunat o mulțime de obiecte casnice și odoare bisericești. Din banii adunați s'au distribuit ca ajutoare un milion și vre-o două sute mii Lei. Libelele de depunere ai acestor bani se află predați în grija Consiliului Central bisericesc care a și început lucrările pregătitoare pentru zidirea unei biserici noi și a unei case parohiale corespunzătoare.

În atenția dlor caticeși! Au apărut în ediție nouă și se găsesc de vânzare la Librăria Diecezană din Arad, cărțile de religie pentru școlile primare: *Istorie biblice, Catechism și Istorie bisericești, de preotul Nic. Crișmariu.* Prețul unui exemplar 20 Lei. Singurele manuale aprobate de Sf. Sinod al sf. Biserici ort. române sub Nr. 519 din 7 August 1930. Manualele neaprobate sunt oprite.

PARTEA OFICIALĂ

CONSILIUL EPARHIAL ORT.-ROM. DIN CLUJ
Nr. 7186—1930.

C I R C U L A R

Invităm toată preoțimea din eparhia Clujului, ca până la 20 Octomvrie 1930, să-și înainteze prin P. On. Domni Protopopi, recipisele despre plata tuturor impozitelor către staț, pe anul 1930, căci în caz contrar suntem siliți a-i omite din statele de plată.

Cluj, la 6 Octomvrie 1930.

Consiliul eparhial.